

Šifra kandidata :
A jelölt kódszáma :

Državni izpitni center

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK
TAVASZI VIZSGAIDŐSZAK

ZGODOVINA TÖRTÉNELEM

==== Izpitna pola 2 ====
2. feladatlap

Narodna zgodovina / Nemzeti történelem

Sreda, 10. junij 2026 / 90 minut
2026. június 10., szerda / 90 perc

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese naliveo pero ali kemični svinčnik.

Izpitni poli je priložena barvna priloga.

Engedélyezett segédeszközök: a jelölt töltőtollat vagy golyóstollat hoz magával.

A feladatlap egy Színes mellékletet is tartalmaz.

SPLOŠNA MATURA
ÁLTALÁNOS ÉRETTSÉGI VIZSGA

Navodila kandidatu so na naslednji strani.

A jelöltnak szóló útmutató a következő oldalon olvasható.

Ta pola ima 20 strani (1–20), od tega 3 prazne. Barvna priloga ima 4 strani (21–24), od tega 1 prazno.
A feladatlap 20 oldalas (1–20), ebből 3 üres. A Színes melléklet terjedelme 4 oldal (21–24), ebből 1 üres.

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na prvi strani).

Izpitna pola vsebuje 25 nalog. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 60. Za posamezno nalogo je število točk navedeno v izpitni poli.

Rešitve pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom v izpitno polo v za to predvideni prostor **znotraj okvirja**.

Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

ÚTMUTATÓ A JELÖLTNEK

Figyelmesen olvassa el ezt az útmutatót!

Ne lapozzon, és ne kezdjen a feladatok megoldásába, amíg azt a felügyelő tanár nem engedélyezi!

Ragassza vagy írja be kódszámát a feladatlap első oldalának jobb felső sarkában levő keretbe!

A feladatlap 25 feladatot tartalmaz. Összesen 60 pont érhető el. A feladatlapban a feladatok mellett feltüntettük az elérhető pontszámot is.

Válaszait töltőtollal vagy golyóstollal írja a feladatlap erre kijelölt helyére, **a kereten belülre!** Olvashatóan írjon! Ha tévedett, a leírtat húzza át, majd válaszát írja le újra! Az olvashatatlan megoldásokat és a nem egyértelmű javításokat 0 ponttal értékeljük.

Bízzon önmagában és képességeiben! Eredményes munkát kívánunk!

Prazna stran

Üres oldal

OBRNITE LIST.
LAPOZZON!

Razvoj zgodovinskih dežel in Slovenci. Madžari v srednjem veku

A történelmi tartományok fejlődése és a szlovének. Magyarok a középkorban

1. Življenje prebivalstva na srednjeveškem podežlju je potekalo na gradovih in v vaseh.

A középkori vidéki lakosság élete a várakban és falvakban zajlott.

Obkrožite črke pred tremi pravilnimi trditvami.

Karikázza be a három helyes állítás előtti betűjelet!

- A Gradovi so bili upravna, gospodarska, sodna in kulturna središča zemljiških gospodstev.
A kastélyok a földbirtokok közigazgatási, gazdasági, igazságszolgáltatási és kulturális központjai voltak.
- B Večina plemstva na Slovenskem je živela v velikih, bogatih gradovih.
A szlovén térség nemességének többsége nagy, gazdag kastélyokban élt.
- C Za podložno ali dominikalno zemljo so kmetje dajali dajatve in opravljali tlako.
A parasztok a jobbágyi földért vagy majorságért adót fizettek, és jobbágy munkát végeztek.
- D Podložniki so se ob kmetijstvu za dodaten zaslužek ukvarjali tudi s tovarništvom.
A jobbágyok a mezőgazdaság mellett teherfuvarozással is foglalkoztak, hogy kiegyensúlyozott jövedelemhez jussanak.
- E S številnimi tehničnimi novostmi (železni plug) se je izboljšalo obdelovanje zemlje.
Számos technikai újítás (vaseke) javította a földművelést.
- F V 14. stoletju so bile nekatere vasi opuščene zaradi kuge in turških vpadov.
A 14. században néhány falut elhagytak a pestis és a török betörések miatt.

(3 točke/pont)

2. Podoba fevdalnega podeželja se je v visokem srednjem veku spremenila s srednjeveškimi mesti.

A feudális vidék képe a virágzó középkorban a középkori városokkal megváltozott.

Meščani so imeli v fevdalni dobi osebno svobodo, bili so upravičeni do gospodarskih dejavnosti, ki so bile po pravu pridržane le njim [...], do udeležbe pri upravljanju naselja in do raznih oblik kolektivnega varstva [...]. Meščanska bremena so bila zlasti dolžnost do varovanja in obrambe mesta, k čemur je spadalo tudi vzdrževanje obzidja [...].

(Vir: Ilustrirana zgodovina Slovencev, str. 113. Mladinska knjiga. Ljubljana, 1999)

- 2.1. V katerem stoletju je nastala večina srednjeveških mest na Slovenskem?

Melyik században keletkezett a középkori városok zöme a szlovén térségben?

- 2.2. Navedite dve dolžnosti meščanov.

Nevezze meg a polgárság két kötelességét!

M 2 6 1 5 1 1 5 2 M 0 5

- 2.3. Primerjajte pravni položaj meščanov in podložnikov tako, da opozorite na eno razliko v njihovem pravnem položaju.

Hasonlítsa össze a polgárok és a jobbágyok jogi helyzetét úgy, hogy rámutat egy különbségre a jogi helyzetükben!

(3 točke/pont)

3. Obalna mesta so na Slovenskem ohranila kontinuiteto iz antike.

A szlovén térség tenger melléki városai az ókorból megőrizték folytonosságukat.

S tem ima dobro morskopristanišče, prihajajo semkaj skoraj vsak dan vsakovrstne ladje iz Benetk in drugih krajev ter različno trgovsko blago nakladajo in odvažajo [...]; od tod pa potem vozijo ali nosijo v Ljubljano in naprej. [...] Okoli mesta uspeva tudi najimenitnejše vino, rdeče in belo, v velikih množinah in raznolikih vrstah. [...] Pri tem mestu pridobivajo tudi silno veliko soli.

(Vir: Valvasor, J. V., 1994: Slava vojvodine Kranjske, str. 254. Mladinska knjiga. Ljubljana)

- 3.1. Navedite štiri dejavnosti, s katerimi so se ukvarjali prebivalci v obalnih mestih.

Nevezze meg a tenger melléki városok lakóinak négy tevékenységet, amelyekkel foglalkoztak!

- 3.2. Kako se imenuje dokument, v katerem so bila zapisana mestna pravila v obalnih mestih?

Mi a neve annak a dokumentumnak, amelyben a tenger melléki városok városi szabályait rögzítették?

(2 točki/pont)

4. Kako se je imenovala povezava slovenskih zgodovinskih dežel v 15. stoletju, ki so jo oblikovali Habsburžani?

Hogy hívták a 15. században a Habsburgok által létrehozott szlovén történelmi tartományok szövetségét?

(1 točka/pont)

5. V 15. stoletju so se začeli turški vpadi na slovensko ozemlje, ki so prizadeli vse družbene sloje.

A 15. században megkezdődtek a török betörések a szlovén területekre, amelyek minden társadalmi réteget érintettek.

Izmed vseh stanov je najhuje zadelo kmeta. Gospoda in meščani so bili zavarovani za močnim obzidjem, kmet pa je postal z družino vred plen divjih roparjev [...]. Turki niso le vsega pokončali in požgali, ampak tudi vse podložne kmete odpeljali v sužnost.

(Vir: Gruden, J., 1992: Zgodovina slovenskega naroda, str. 366. Mohorjeva družba. Celje)

- 5.1. Pojasnite, zakaj so turški vpadi najbolj prizadeli kmečko prebivalstvo.

Magyarázza el, miért a paraszti lakosságot érintették leginkább a török betörések!

Slika 1 / 1. sz. kép: Hrastovlje

(Vir: osebni arhiv M. Vodušek)

- 5.2. Kaj so bili protiturški tabori?

Mik voltak a törökellenes táborok?

- 5.3. Zakaj so bili turški vpadi tudi vzrok za kmečke upore?

Miért voltak a török betörések a paraszti felkelések okai is?

(3 točke/pont)

6. V 16. stoletju se je tudi na slovenskem ozemlju razširila reformacija.

A 16. században a reformáció a szlovén területeken is elterjedt.

S prvima knjigama, [...] je Trubar leta 1550 utemeljil knjižni jezik: narečno razčlenjenost slovenščine je presegel tako, da se je oprl na govore osrednjega slovenskega področja. S tem je ponudil knjižni standard, ki ga, kot je pisal sam, »vsaki dobri preprosti Slovenec lehku more zastopiti«.

(Vir: Štih, P., Simoniti, V., Vodopivec, P., 2016: Slovenska zgodovina I. Od prazgodovinskih kultur do začetka 21. stoletja, str. 270. Modrijan. Ljubljana)

Pojasnite vlogo Primoža Trubarja v reformacijskem gibanju.

Magyarázza meg Primož Trubar szerepét a reformációs mozgalomban!

(1 točka/pont)

7. Reformaciji sta sledili protireformacija in katoliška obnova.

A reformációt az ellenreformáció és a katolikus megújulás követte.

Karel II. je načrt začel izvajati takoj. Z ukinitvijo tiskarne v Ljubljani je naredil konec protestantskemu tisku na Kranjskem [...]. V manjših mestih in trgih deželni knez ni več potrjeval mestnih svetnikov, če prej niso prisegli, da so katoliki, odstavljaj je protestantske mestne sodnike [...]. Karlu II. [...] so bili najtrdnjše opora jezuiti.

(Vir: Ilustrirana zgodovina Slovencev, str. 165. Mladinska knjiga. Ljubljana, 1999)

- 7.1. Navedite tri ukrepe, s katerimi je vladar poskušal zatreti reformacijo na Slovenskem.

Nevezzen meg három intézkedést, amellyel az uralkodó megpróbálta elfojtani a reformációt a szlovén térségben!

- 7.2. Pojasnite, kako je katoliška cerkev znova pridobila ugled med verniki.

Magyarázza el, hogyan nyerte vissza a katolikus egyház a hívők bizalmát!

- 7.3. V kateri današnji pokrajini se je protestantizem ohranil vse do danes?

Melyik mai tartományban maradt fenn a protestantizmus a mai napig?

(3 točke/pont)

8. Razsvetljeni absolutist Jožef II. je uvedel reforme tudi na verskem področju.

A felvilágosult abszolutista II. József reformokat vezetett be a vallás területén is.

Dne 29. novembra l. 1781 je ukazal cesar Jožef dvorni kancelariji, naj sestavi seznamek vseh moških in ženskih samostanov v avstrijskih deželah, »ki se ne pečajo niti s poukom mladine, niti z oskrbovanjem bolnikov, niti se ne odlikujejo v študijah«.

(Vir: Gruden, J., 1992: Zgodovina slovenskega naroda, str. 1000. Mohorjeva družba. Celje)

- 8.1. Kakšna usoda je doletela zgoraj omenjene samostane z jožefinskimi reformami?
Milyen sorsra jutottak a fent említett kolostorok II. József reformjai következtében?

- 8.2. S katerim odlokom je Jožef II. dovolil vse krščanske veroizpovedi?
Melyik rendelettel engedélyezte II. József az összes keresztény vallást?

(2 točki/pont)

9. II. András (1205–1235) a középkori Magyar Királyság egyik meghatározó uralkodója volt.

Andrej II. (1205–1235) je bil eden od najvplivnejših vladarjev srednjeveške Kraljevine Madžarske.

- 9.1. *Miért gyengült meg a királyi hatalom II. András idején?*
 Zakaj se je kraljeva moč med vladavino Andreja II. oslabila?

- 9.2. *Miért volt jelentős az Aranybulla a magyar jogfejlődés szempontjából?*
 Zakaj je bila Zlata bula pomembna z vidika razvoja madžarskega prava?

(3 pont/točke)

M 2 6 1 5 1 1 5 2 M 0 9

10. II. András fia, IV. Béla követte a trónon.

Andreja II. je na prestolu nasledil njegov sin Bela IV.

Karikázza be a IV. Bélával kapcsolatos két helyes állítás előtti betűjelet!

Obkrožite črki pred pravilnima odgovoroma v zvezi z Belo IV.

- A *IV. Béla uralkodása alatt megpróbálta visszaszerezni a török által elfoglalt területeket.*
Béla IV. je med svojim vladanjem poskušal ponovno osvojiti ozemlja, ki so jih zasedli Turki.
- B *IV. Béla 1241-ben legyőzte a tatárokat.*
Béla IV. je leta 1241 premagal Mongole.
- C *A tatárjárás során a muhi csatában a magyar sereg súlyos vereséget szenvedett.*
Med mongolsko invazijo je madžarska vojska utrpela hud poraz v bitki pri Muhiju.
- D *IV. Béla a tatárjárás után felhagyott a várépítésekkel, mert úgy gondolta, hogy azok nem nyújtanak elegendő védelmet.*
Po mongolski invaziji je Béla IV. prenehal graditi gradove, ker je menil, da ne zagotavljajo zadostne zaščite.
- E *IV. Béla lánya, Margit volt az, akit később szentté avattak.*
Margit je bila hči Béle IV. in je bila kasneje razglašena za svetnico.

(2 pont/točki)

11. Az Árpád-házi királyok kihalás után a 14. század elején az Anjouk kerültek a magyar trónra, éspedig Károly Róbert.

Po izumrtju dinastije Árpádovcev na začetku 14. stoletja je na madžarski prestol prišla dinastija Anjou, natančneje Karel Robert.

2. sz. kép / Slika 2

(Vir: https://www.weoressandor-iskola.hu/webimages/files/Tananyag%20%20I_%20K%C3%A1rly%20uralkod%C3%A1sa.pdf. Pridobljeno: 5. 10. 2025.)

3. sz. kép / Slika 3

(Vir: https://hu.wikipedia.org/wiki/Kamara_haszna#/media/F%C3%A1jl.jpg. Pridobljeno: 5. 10. 2025.)

11.1. Magyarázza meg, mi volt a legnagyobb belpolitikai problémája uralkodása kezdetén!

Pojasnite, kateri je bil največji notranjepolitični problem na začetku njegovega vladanja.

11.2. Milyen gazdasági intézkedéseiről ismert Károly Róbert?

Katere gospodarske ukrepe je uvedel Karel Robert?

(2 pont/točki)

Slovensko in madžarsko nacionalno preoblikovanje

A szlovén és magyar nemzeti átfarmálódás

12. Med letoma 1809 in 1813 so na delu slovenskega ozemlja zavladali Francozi.

1809 és 1813 között a franciák uralták a szlovén területek egy részét.

Obkrožite črke pred tremi pravilnimi trditvami.

Karikázza be a három helyes állítás előtti betűjelet!

- A Glavno mesto Ilirskih provinc je postala Ljubljana, v njej je bil sedež generalnega guvernerja.
Az Illír tartományok fővárosa Ljubljana lett, itt volt a főkormányzó székhelye is.
- B V Ilirske province je bila vključena večina slovenskih dežel, razen Koroške.
Az Illír tartományokhoz tartozott a legtöbb szlovén terület – Karintia kivételével.
- C Trgovska dejavnost je bila ovirana zaradi celinske zapore.
A kereskedelmi tevékenységet a kontinentális zárlat akadályozta.
- D V nekaterih na novo ustanovljenih šolah je pouk potekal v slovenščini.
Néhány újonnan alapított iskolában a tanítás szlovén nyelven folyt.
- E Zaradi razglasitve verske enakopravnosti je bila tudi duhovščina naklonjena Francozom.
A vallási egyenlőség kikiáltása miatt a papság is kedvezően állt a franciákhoz.
- F Navdušenje nad Francozi je Valentin Vodnik izrazil v pesmi Oda Iliriji.
Valentin Vodnik a franciák iránti lelkesedését az Oda Iliriji című versében fejezte ki.

(3 točke/pont)

13. V predmarčni dobi sta slovenski kulturni in narodni razvoj zaznamovala almanah Kranjska čbelica in časopis Kmetijske in rokodelske novice. Pri reševanju si pomagajte z besediloma ter s slikama 5 in 6 v barvni prilogi.

Az 1848 előtti időszakban a szlovén kulturális és nemzeti fejlődést a Kranjska čbelica almanach és a Kmetijske in rokodelske novice újság jellemezte. A megoldáskeresésben legyen segítségül a két szöveg, valamint a Színes melléklet 5. és 6. sz. képe.

Čop je menil, da za uveljavitev slovenščine ne zadostuje le preprosto, kmetu namenjeno pisanje; [...] Zato je z veliko vnemo podprl pesniški zbornik Krajnska čbelica [...]. V Krajnski čbelici je sodelovala večina tedanjih slovenskih pesnikov, vendar je po umetniški moči daleč izstopal France Prešeren [...].

(Vir: Štih, P., Simoniti, V., Vodopivec, P., 2016: Slovenska zgodovina I. Od prazgodovinskih kultur do začetka 21. stoletja, str. 409. Modrijan. Ljubljana)

Novice so [...] težile k razširjanju novih gospodarskih znanj, orodij in postopkov, preganjale zaostalost in vraževerje ter pozivale k šolanju in napredku. [...] Toda hkrati so neprikrito spodbujale zavest o pripadnosti slovenski narodni skupnosti in ljubezen do slovenskega jezika [...]. Novice so imele obenem pomembno vlogo v prizadevanjih po poenotenju slovenskega črkopisa. V letih 1843–46 so kot črkopis sprejele »gajico«.

(Vir: Štih, P., Simoniti, V., Vodopivec, P., 2016: Slovenska zgodovina I. Od prazgodovinskih kultur do začetka 21. stoletja, str. 410–411. Modrijan. Ljubljana)

Obkrožite črko pred izbrano publikacijo.

Karikázza be a kiválasztott kiadvány előtti betűjelet!

A KRAJNSKA ČBELICA

B KMETIJSKE IN ROKODELSKE NOVICE

V obliki krajšega razmišljanja navedite urednika publikacije, opišite glavni namen izhajanja publikacije, navedite, kateremu delu prebivalstva je bila namenjena, opišite vlogo sodelavcev pri oblikovanju enotnega črkopisa in pojasnite, kakšno vlogo je publikacija imela v narodnem gibanju.

Rövid elméletben ismertesse a kiadvány szerkesztőjét, írja le a kiadvány megjelenésének fő célját, jelölje meg, hogy a lakosság mely részének szánták, írja le a munkatársak szerepét az egységes betűkészlet kialakításában, és magyarázza el, milyen szerepet játszott a kiadvány a nemzeti mozgalomban!

(5 točk/pont)

14. V revolucionarnem letu 1848 so Slovenci dobili prvi narodni program, Zedinjena Slovenija.

A 1848-as forradalmi évben a szlovénok megkapták első nemzeti programjukat, az Egyesült Szlovénia programot.

- 14.1. Opišite zahtevo programa glede položaja slovenskega jezika.

Ismeresse a program követelését a szlovén nyelv helyzetével kapcsolatban!

- 14.2. Pojasnite, zakaj so Slovenci nasprotovali združevanju po velikonemškem načrtu.

Magyarázza el, miért elleneztek a szlovénok a nagynémet egység szerinti egyesülést!

(2 točki/pont)

15. Peticijsko gibanje je bilo organizirano v podporo programu Zedinjene Slovenije.

A petíciómozgalom az Egyesült Szlovénia program támogatására szerveződött.

Pojasnite, zakaj je bilo to gibanje zlasti na Kranjskem manj uspešno.

Magyarázza el, miért nem volt ez a mozgalom – különösen Krajna területén – sikeres!

(1 točka/pont)

16. Po marčni revoluciji 1848 je v Avstrijskem cesarstvu nastopilo obdobje Bachovega absolutizma.

Az 1848-as márciusi forradalom után az Osztrák Császárságban Bach abszolutizmusának korszaka következett.

V času Bachovih huzarjev so morali razen Novic [...] prenehati izhajati vsi slovenski časopisi. V ponovno zaostrenih razmerah tudi znanstveno delovanje ni bilo varno pred preganjanjem. [...] Cenzura pa se je posvečala še enemu (vedno priljubljenemu) opravilu – pregledovanju pošte.

(Vir: Slovenska kronika XIX. stoletja, 1800–1860, str. 416. Nova revija. Ljubljana, 2005)

- 16.1. Navedite dve značilnosti tega političnega režima.

Nevezze meg ennek a politikai rendszernek két jellemzőjét!

16.2. Pojasnite dve posledici ukrepov tega režima za slovensko narodno gibanje.

Magyarázza el a rendszer intézkedéseinek két következményét a szlovén nemzeti mozgalomra nézve!

(2 točki/pont)

17. Politichno in kulturno delovanje Slovencev se je v času ustavne dobe osredotočilo v čitalnicah.

A szlovénok politikai és kulturális tevékenysége az alkotmányos időszakban az olvasókörökre koncentráldott.

V čitalnicah se je zbirala narodno zavedna inteligenca, slovenska mestna in trška gospoda ter podeželski veljaki, pa tudi drobna buržoazija [...]. Čitalnice so prirejale številne »besede«, prireditve z igrami, recitacijami, petjem, koncertnimi točkami, govori in predavanji [...].

(Vir: Gestrin, F., Melik, V., 1966: Slovenska zgodovina od konca osemnajstega stoletja do 1918, str. 143. DZS. Ljubljana)

17.1. Navedite tri dejavnosti, ki so jih pripravljali v čitalnicah.

Nevezzen meg három tevékenységet, amelyet az olvasókörökben szerveztek!

17.2. Pojasnite, zakaj so bile pomembne čitalnice.

Magyarázza el, miért voltak fontosak az olvasókörök!

(2 točki/pont)

18. Tabori so imeli pomembno vlogo pri krepitvi narodne zavesti v drugi polovici 19. stoletja.
A táborok fontos szerepet játszottak a nemzeti tudat erősítésében a 19. század második felében.

18.1. Navedite dve zahtevi, ki so jih postavljali udeleženci taborov.

Nevezze meg a táborok résztvevőinek két követelményét!

18.2. Pojasnite, zakaj je avstrijska oblast prepovedala tabore.

Magyarázza el, miért tiltotta be az osztrák hatóság a táborokat!

(2 točki/pont)

19. Konec taborskega gibanja in neuspeh na volitvah v državni zbor leta 1873 sta prinesla enoten nastop slovenskih politikov.

A tábormozgalom vége és az 1873-as nemzetgyűlési választásokon elszenvedett kudarc egységes fellépést eredményezett a szlovén politikusok részéről.

Kako se je imenovalo sodelovanje slovenskih politikov v letih 1875–1890?

Hogyan nevezték a szlovén politikusok együttműködését az 1875 és 1890 közötti időszakban?

(1 točka/pont)

20. Ob koncu 19. stoletja so bile ustanovljene prve slovenske politične stranke.

A 19. század végén alakultak meg az első szlovén politikai pártok.

Ivan Šušteršič v trilateralnem memorandumu Francu Ferdinandu
»Naš državno pravni program je trilateralizem. Zavzemamo se zanj ne le iz narodnih, temveč tudi
dinastičnih vzrokov; kajti pretežna masa slovenskega ljudstva je cesarju zvesta in stremi za
veliko, mogočno monarhijo pod žezlom habsburške dinastije. Združitev jugoslovanskih pokrajin
v tretje državnoopravno telo v okviru monarhije je dinastična potreba /.../

(Vir: Brodnik, V., in drugi, 2020: Zgodovina 3, str. 178. Mladinska knjiga. Ljubljana)

Nejasno pa je bilo tudi stališče socialne demokracije, ki je [...] vztrajala, da je narodno
vprašanje kulturno in ne politično. Socialdemokrati so v zbliževanju z drugimi Južnimi Slovani
že tedaj videli prvi korak k postopnemu jezikovnemu in kulturnemu spajanju Slovencev,
Hrvatov, Srbov in Bolgarov.

(Vir: Štih, P., Simoniti, V., Vodopivec, P., 2016: Slovenska zgodovina II. Od prazgodovinskih kultur do začetka 21. stoletja,
str. 437. Modrijan. Ljubljana)

Obkrožite črko pred izbrano politično stranko.

Karikázza be a kiválasztott politikai párt előtt betűjelet!

- A KATOLIŠKA NARODNA STRANKA
KATOLIKUS NEMZETI PÁRT
- B JUGOSLOVANSKA SOCIALDEMOKRATSKA STRANKA
JUGOSZLÁV SZOCIÁLDEMOKRATA PÁRT

20.1. Katerega leta je bila ustanovljena stranka?

Melyik éven alapították a pártot?

20.2. Kdo so bili pretežno volivci te stranke?

Kik voltak ennek a pártnak a fő választói?

20.3. Navedite dve politični zahtevi stranke.

Nevezze meg a párt két politikai követelést!

20.4. Pojasnite odnos stranke do prihodnosti Avstro-Ogrske.

Magyarázza el a párt álláspontját az Osztrák-Magyar Monarchia jövőjével kapcsolatban!

(4 točke/pont)

21. V 19. stoletju se je na Slovenskem začel hitrejši gospodarski razvoj, ki ga je pospešila gradnja južne železnice. Pri reševanju si pomagajte z besedilom in s sliko 7 v barvni prilogi.

A 19. században gyorsabb gazdasági fejlődés indult be a szlovén térségben, amelyet a déli vasútvonal építése is felgyorsított. A megoldásban legyen segítségére a szöveg, valamint a Színes melléklet 7. sz. képe.

Deželni stanovi kot zemljiški gospodje pa radi nove železnice niso bili preveč navdušeni. Bali so se, da bo kmet še huje kot doslej trpel po konkurenci tujega vina in žita, ki bo radi ugodnejših zvez še bolj sililo v deželo. Tudi vozniki so se bali, da jih železnica prežene s cest in jim odvzame zaslužek. [...]. Leta 1844 je prisopihal prvi vlak iz Murske doline v Gradec, odkoder je odšel potem leta 1846 prvič dalje do Celja.

(Vir: Mal, J., 1993: Zgodovina slovenskega naroda, str. 568–569. Mohorjeva družba. Celje)

- 21.1. Navedite pet večjih slovenskih krajev, ki jih je železnica povezala od leta 1846 do leta 1858.

Nevezzen meg öt nagyobb szlovén települést, amelyeket a vasút 1846 és 1858 között összekötött!

- 21.2. Kakšen vpliv je imela železnica na mesta, mimo katerih je tekla?

Milyen hatással volt a vasút azokra a városokra, amelyek mellett elhaladt?

- 21.3. Pojasnite, kakšne so bile posledice prihoda železnice za kmete.

Magyarázza el, milyen következményekkel járt a vasút megjelenése a parasztok számára!

(3 točke/pont)

M 2 6 1 5 1 1 5 2 M 1 7

22. Največji gospodarski razvoj so slovenske dežele doživele po letu 1870. Pri reševanju si pomagajte s sliko 8 v barvni prilogi.

A szlovén tartományok legnagyobb gazdasági fejlődését 1870 után élte meg. A megoldáskeresésben legyen segítségül a Színes melléklet 8. sz. képe.

Kraje in neagrarne dejavnosti povežite v pravilne pare tako, da na črto v levem stolpcu vpišete ustrezno črko iz desnega stolpca.

Párosítsa a helyeket és a nem mezőgazdasági tevékenységeket megfelelő párokká úgy, hogy írja a bal oldali oszlopba a megfelelő betűjelet a jobb oldali oszlopból!

_____ Trbovlje	A kemična industrija / vegyipar
_____ Celje	B železarstvo / vasművek
_____ Vevče	C tovarna emajlirane posode / zománcozott edények gyára
_____ Ruše	D tekstilna industrija / textilipar
_____ Prevalje	E premogovništvo / szénbányászat
_____ Prebold	F papirnica / papírgyár

(3 točke/pont)

23. Navedenim dogodkom dodajte ustrezno letnico: 1136, 1396, 1478, 1584, 1774, 1868.

Írja az eseményekhez a megfelelő évszámot: 1136, 1396, 1478, 1584, 1774, 1868!

_____ koroški kmečki upor / karintiai parasztlázadás
_____ prevod Dalmatinove Biblije / Dalmatin bibliafordítása
_____ tabor v Ljutomeru / tábor Ljutomerben
_____ ustanovitev samostana Stične / Stična kolostor megalapítása
_____ uvedba splošne šolske obveznosti / az iskolakötelezettség bevezetése
_____ bitka pri Nikopolju / a nikápolyi csata

(3 točke/pont)

24. A 19. század első felében Magyarországon a reformkor volt a meghatározó korszak.

Prva polovica 19. stoletja na Madžarskem je bila zaznamovana kot doba reform.

- 24.1. *Magyarazza meg, mi volt a reformkor legfontosabb célja!*

Pojasnite, kaj je bil najpomembnejši cilj reformnega obdobja.

- 24.2. *Ki volt a reformkor »szellemi vezére«?*

Kdo je bil »duhovni vodja« reformnega obdobja?

4. sz. kép / Slika 4

(Vir: https://toriora2.blog.hu/2023/03/10/reformkor_6f. Pridobljeno: 5. 10. 2025.)

(2 pont/točki)

OBRNITE LIST. / LAPOZZON!

25. *Az 1848-as európai forradalmi láz Magyarországot is érintette.*

Revolucionarno vrenje leta 1848 v Evropi je zajelo tudi Madžarsko.

25.1. *Melyik napon tört ki a pesti forradalom? Írja le a pontos dátumot!*

Kdaj (navedite natančen datum) je izbruhnila revolucija v Pešti?

25.2. *Kik voltak a »Márciusi Ifjak«?*

Kdo so bili »marčevska mladina«?

(2 pont/točki)

Prazna stran

Üres oldal

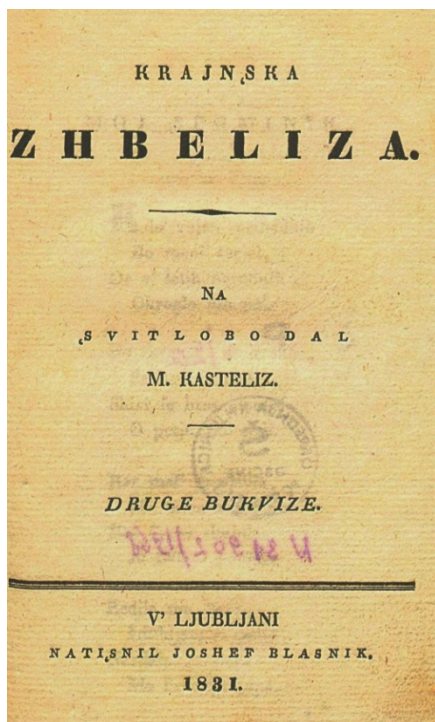
Prazna stran

Üres oldal

V sivo polje ne pišite. / A szürke mezőbe ne írjon!

Barvna priloga (k Izpitni poli 2) / Színes melléklet (a 2. feladatlaphoz)

Slika 5 / 5. sz. kép: Krajnska čbelica

(Vir: Štih, P., Simoniti, V., Vodopivec, P., 2016: Slovenska zgodovina I. Od prazgodovinskih kultur do začetka 21. stoletja, str. 410. Modrijan, Ljubljana)

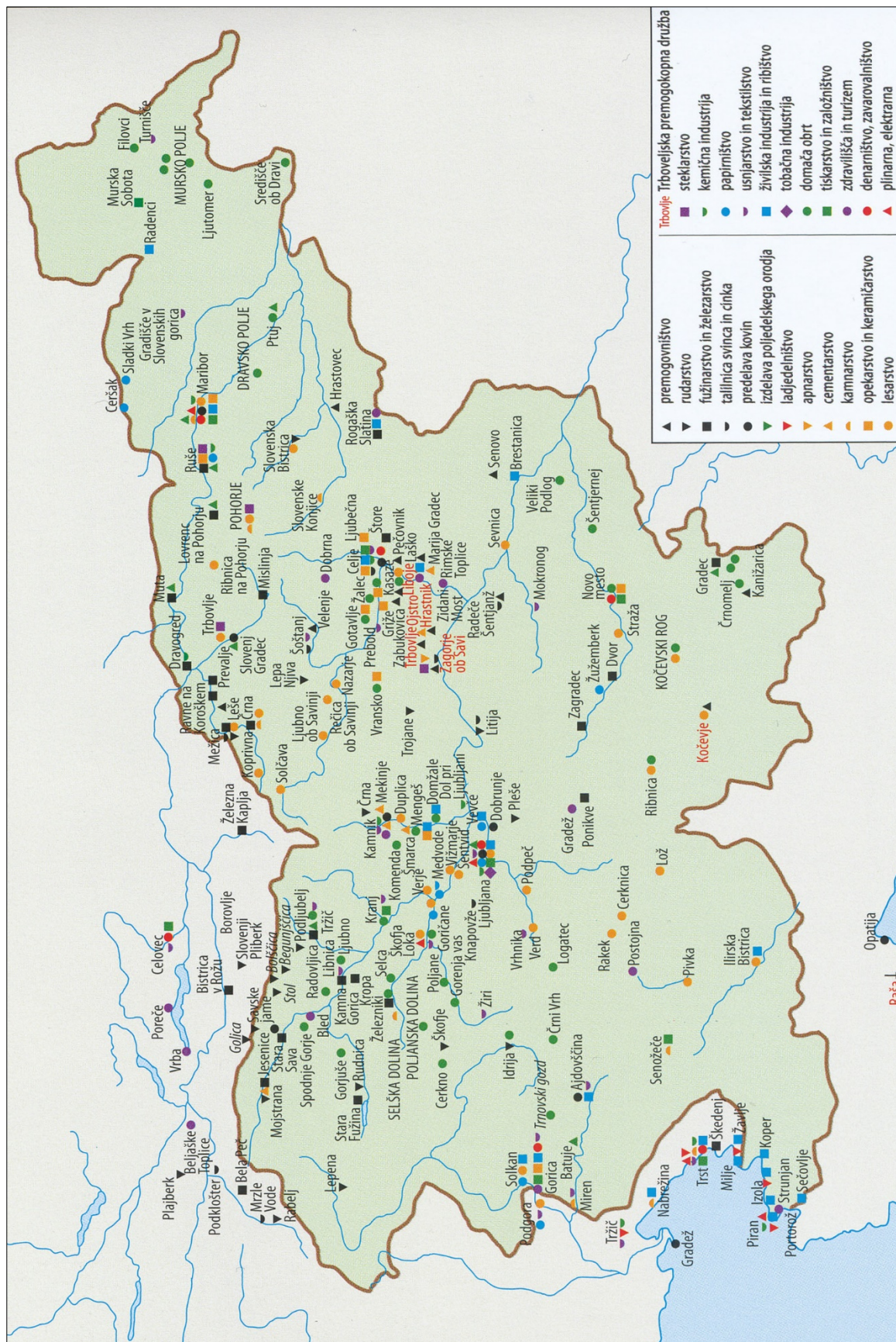
Slika 6 / 6. sz. kép: Prva številka Kmetijskih in rokodelskih novic

(Vir: Štih, P., Simoniti, V., Vodopivec, P., 2016: Slovenska zgodovina I. Od prazgodovinskih kultur do začetka 21. stoletja, str. 403. Modrijan, Ljubljana)

Slika 7 / 7. sz. kép: Razvoj železniškega omrežja na Slovenskem

(Vir: Brodnik, V., in drugi, 2020: Zgodovina 3, str. 181. Mladinska knjiga. Ljubljana)

Slika 8 / 8. sz. kép: Neagrarna dejavnost na Slovenskem

(Vir: Brodnik, V., in drugi, 2020: Zgodovina 3, str. 184. Mladinska knjiga. Ljubljana)

Prazna stran

Üres oldal